

## Teststasjoner ved grensen – et kostnadsoverslag for 2020

Helsedirektoratet leverte en evalueringsrapport til Helse- og omsorgsdepartementet den 22.09 vedrørende testsentre ved grensepasseringer. Evalueringen ble supplert med anbefalinger for videre drift. Som oppfølging til oppdrag 139, ble Helsedirektoratet den 24.09 bedt om et nytt kostnadsoverslag for 2020 i tråd med anbefalingene i oppdrag 139.

Kostnadsoverslaget skal inneholde:

- Etableringskostnadene for 21 teststasjoner.
- Driftskostnadene så langt for 20 teststasjoner.
- Driftskostnadene heretter etter avvikling av enkelte testsentre (Halden, Marker, Eidskog)

I beregningen av fremtidige driftskostnader skal det gjøres en vurdering av antallet reisende fremover.

### Sammendrag

I evalueringsrapporten anbefaler Helsedirektoratet at koronatestsentre ved flyplasser bør videreføres, mens testsentrene ved veipasseringer bør avvikles (foruten Storskog). Koronatestsentrene ved fergeleier bør videreføres, men med individuelle vurderinger basert på aktuelle passasjertall og reisemønstre. Bakgrunnen for disse anbefalingene finnes i evalueringsrapporten.

Det utarbeidede kostnadsoverslaget bygger på dataene fra rapporten som ble levert 22.09. Disse ble samlet inn i uke 36, med unntak av testsenteret på Storskog som åpnet 25.09. Uke 36 var preget av lav reiseaktivitet, noe som har vært stabilt gjennom hele september. I dette kostnadsoverslaget legges det til grunn uendret reiseaktivitet resten av 2020.

Med de oppgitte forutsetningene er de totale kostnadene til testing i grenseoverganger i 2020 estimert til 101 917 000 kroner. Kostnadsoverslaget er forbundet med usikkerhet og **Helsedirektoratet anbefaler at det settes av 187 498 000 kroner til å dekke koronatestsentrene i 2020.**

	Kostnadsanslag	Oppjusterte anslag	
<i>Etablering og drift av teststasjoner</i>	70 663 083	130 000 000	kap. 762 post 63
<i>Refusjonstakst for analyse i spesialisthelsetjenesten (mm6)</i>	23 568 192	43 358 779	kap. 2711 post 76
<i>utgifter over folketrygden til sendeprøver (701a)</i>	7 685 280	14 138 732	kap. 2755 post 70
<b>Total kostnad</b>	<b>101 916 555</b>	<b>187 497 511</b>	kap. 762 post 63

## Koronatestsentre – Etablering og drift av teststasjoner

Basert på innrapporterte data fra kommunene har vi under beregnet kostnadene tilknyttet teststasjoner på grensen til og med 27.09.2020 og for resterende 2020. Kostnadene er delt inn i etableringskostnader, driftskostnader uten lønn og lønnskostnader. Vi har kort oppsummert kostnadene i dette dokumentet. For detaljert informasjon, se vedlagte Excel-ark. I Excel-arket ligger også muligheten til å endre en eller flere forutsetninger. Vi har tatt utgangspunkt i følgende forutsetninger:

- Antall reisende er lik som i dag
- Andelen som tester seg er lik som i dag
- Kostnadsnivået for driftskostnader og lønnskostnader er likt som innrapportert nivå for uke 36
- De tre teststasjonene ved vei (Halden, Magnor, Eidskog) avvikles fom. 01.11.2020.

Basert på forutsetningene over har vi fått en total kostnad på 70 663 000.

Påløpte etableringskostnader	4 085 806
Fremtidige etableringskostnader (2020)	1 146 693
<b>Totalt etableringskostnader</b>	<b>5 232 499</b>
Driftskostnader uten lønn per 27.09.2020	5 141 320
Fremtidige driftskostnader uten lønn.	11 671 240
<b>Totalt påløpte driftskostnader</b>	<b>16 812 560</b>
Lønnskostnader t.o.m. 27.09.2020	15 482 754
Fremtidige lønnskostnader	33 135 271
<b>Totalt fremtidige driftskostnader 2020</b>	<b>48 618 024</b>
<b>Totale kostnader 2020</b>	<b>70 663 083</b>

### Kommentarer til modellen

Der det ikke var fullverdige data i rapporten er disse estimert.

- Bergen Lufthavn: Det forelå kun total kostnader per uke. Disse er fordelt på lønns- og driftskostnader med samme fordelingsnøkkel som ved Trondheim Lufthavn.

- Bergen Havn: Det forelå total kostnader, disse er fordelt på lønns- og driftskostnader med samme fordelingsnøkkel som Larvik Havn.
- Bodø: Kun oppgitt lønnskostnader. Driftskostnader estimert med utgangspunkt i en fordeling lønnskostnader/driftskostnader lik 85/15.
- Karmøy: Kostnadene er satt lik Bodø.
- Åpningstider per uke: Karmøy=Bodø, Bergen Lufthavn=Trondheim Lufthavn, Bergen Havn=Larvik Havn, Risavika Havn=Larvik Havn.
- Oppgitte total kostnader for Sør-Varanger etter 1 ukes drift er 101 000 kroner. Dette er delt på 73 000 kroner i etableringskostnader og driftskostnader per dag på 4 000 kroner.
- Larvik kommune planlegger å sette opp en brakkerigg for vinteren, men har ikke oppgitt pris. Etableringskostnader for dette settes til 50 000 kroner.
- Bergen Lufthavn, Bergen Havn og Karmøy Lufthavn har ikke oppgitt etableringskostnader. Etableringskostnader for disse settes til gjennomsnittskostnadene for de andre testsentrene.

Kostnader for selve testutstyret (701A=60 kroner) er ikke inkludert i driftskostnadene. Testsentrene har fått levert utstyr fra laboratoriene, og kostnadene realiseres dermed hos helseforetakene. Disse kostnadene kommer i tillegg til det som er estimert i dette dokumentet.

### Etableringskostnader

Etableringskostnadene er hentet fra rapporten i oppdrag 139, samt supplerende opplysninger fra noen kommuner etter dette. Det vil variere hva de ulike kommunene har inkludert i disse tallene. Flere kommuner har ikke oppgitt noen etableringskostnader. Der det ikke er oppgitt etableringskostnader er kostnadene satt lik gjennomsnittskostnadene for de andre kommunene.

Testsenters	Etableringskostnader - påløpte kostnader (u/lønn)	Etableringskostnader - fremtidige (2020) oppgitt i questback	Totale etableringskostnader
Bergen fergehavn	201 358	0	201 358
Bodø Lufthavn	35 000	0	35 000
Flesland lufthavn	201 358	0	201 358
Haugesund lufthavn, Karmøy	201 358	0	201 358
Kjevik lufthavn	0	0	-
Kristiansand Havn	285 000	0	285 000
Langesund fergeterminal	716 000	0	716 000
Larvik havn	40 274	50 000	90 274
Eidskog	210 000	0	210 000
Oslo Havn Filipstad	50 000	250 000	300 000
Oslo lufthavn	62 000	0	62 000
Risavika havn	213 589	0	213 589
Stavanger lufthavn	523 869	0	523 869
Storskog	73 000	824 693	897 693
Halden	610 000	0	610 000
Torp lufthavn	35 000	12 000	47 000
Tromsø lufthavn	200 000	0	200 000

Vigra lufthavn	50 000	10 000	<b>60 000</b>
Værnes lufthavn	178 000	0	<b>178 000</b>
Marker	200 000	0	<b>200 000</b>
	<b>4 085 806</b>	<b>1 146 693</b>	<b>5 232 499</b>

### Driftskostnader uten lønn

For å beregne driftskostnader (uten lønn) har vi tatt utgangspunkt i de rapporterte driftskostnadene for uke 36. For å få beløpene i kolonnen "påløpte driftskostnader", har vi beregnet en kostnad per dag og multiplisert med antall dager med drift til og med 27.09.2020. Vi har gjort tilsvarende for kolonnen "totale driftskostnader uke 40-52", men har da benyttet antall dager oppe etter 27.09.2020. Vi har antatt at alle testsentrene videreføres med unntak av;

- Eidskog
- Halden
- Marker

Vi har antatt at disse tre testsentrene avvikles fom. 01.11.2020.

Testsentre	Påløpte driftskostnader t.o.m. 27.09	Totale driftskostnader uke 40 - 52	Totale driftskostnader
Bergen fergehavn	68 343	196 745	265 088
Bodø Lufthavn	81 190	167 675	248 865
Flesland lufthavn	289 786	561 830	851 616
Haugesund lufthavn, Karmøy	58 245	167 675	225 920
Kjevik lufthavn	7 200	19 000	26 200
Kristiansand Havn	102 000	285 000	387 000
Langesund fergeterminal	26 000	61 750	87 750
Larvik havn	89 160	211 755	300 915
Magnormoen	165 000	170 000	335 000
Oslo Havn	256 696	554 230	810 926
Oslo Havn Vippetangen	150 000	580 000	730 000
Oslo lufthavn	2 790 000	5 890 000	8 680 000
Risavika havn	66 096	174 420	240 516
Stavanger lufthavn	103 104	272 080	375 184
Storskog	8 000	272 080	280 080
Svinesund	132 000	136 000	268 000
Torp lufthavn	200 000	475 000	675 000
Tromsø lufthavn	225 000	712 500	937 500
Vigra lufthavn	120 000	380 000	500 000
Værnes lufthavn	154 000	332 500	486 500
Ørje	49 500	51 000	100 500
<b>Driftskostnader u. lønn</b>	<b>5 141 320</b>	<b>11 671 240</b>	<b>16 812 560</b>

## Lønnskostnader

For å beregne lønnskostnadene har vi gjort tilsvarende driftskostnadene og beregnet en gjennomsnittlig lønnskostnad per dag, per teststed. Vi har deretter multiplisert dagskostnaden med antall dager med drift per teststed. Lønnskostnadene er basert på rapporterte lønnskostnader. Oslo havn Vippetangen har en avtale med Dr. Dropin og betaler 5000 kr per dag for testing av opptil 10 pasienter.

Teststeder	Lønnskostnad t.o.m. 27.09	Anslått lønnskostnader uke 40-52	Totale lønnskostnader
Bergen fergehavn	403 071	1 160 357	1 563 429
Bodø Lufthavn	65 714	135 714	201 429
Flesland lufthavn	1 810 200	3 509 571	5 319 771
Haugesund lufthavn, Karmøy	47 143	135 714	182 857
Kjevik lufthavn	32 400	85 500	117 900
Kristiansand Havn	225 080	628 900	853 980
Langesund fergeterminal	285 714	678 571	964 286
Larvik havn	525 874	1 248 951	1 774 826
Magnormoen	448 498	462 089	910 587
Oslo Havn	239 473	517 044	756 517
Oslo Havn Vippetangen	0	0	0
Oslo lufthavn	5 464 286	11 535 714	17 000 000
Risavika havn	807 084	2 129 805	2 936 889
Stavanger lufthavn	1 373 487	3 624 481	4 997 968
Storskog	36 585	651 429	688 014
Svinesund	1 178 571	1 214 286	2 392 857
Torp lufthavn	628 571	1 492 857	2 121 429
Tromsø lufthavn	171 429	542 857	714 286
Vigra lufthavn	235 714	746 429	982 143
Værnes lufthavn	961 714	2 076 429	3 038 143
Ørje	542 143	558 571	1 100 714
<b>Lønnskostnader</b>	<b>15 482 754</b>	<b>33 135 271</b>	<b>48 618 024</b>

## Diskusjon

### Muligheter for endret reiseaktivitet

Reiseaktiviteten var lav i september og ligger i starten av oktober på et stabilt nivå. På grunn av smittetrykket i Europa er i skrivende stund alle land/områder røde, foruten visse regioner i Sverige og Finland. En eventuell harmonisering av karanteneregler i EU, med påfølgende endring i kriteriene for røde og gule land, vil ha betydning for reiseaktiviteten inn til Norge. Uavhengig av harmonisering av regelverket, vil en dempet smittesituasjon i Norden og Europa medføre høyere reiseaktivitet, noe som vil påvirke kostnader ved koronatestsentrene.

### **Innføring av hurtigtester**

Norge har gått til innkjøp av 3 millioner hurtigtester (med opsjon på ytterligere 2 millioner), som kan gi svar i løpet av 15-20 minutter. Testsentrene ved grensestasjoner har blitt utpekt som et egnet sted å ta i bruk disse hurtigtestene. Selv om det er usikkert hvor lang tid det tar før hurtigtestene tas i bruk, er det sannsynlig at dette kommer til å påvirke driften og kostnadene ved koronatestsentrene i 2020. Det regnes som sannsynlig at innføring av hurtigtester vil øke andelen reisende som lar seg teste.

I tillegg til økt antall personer som lar seg teste, er det flere aspekter ved hurtigtestene som kan tenkes å påvirke kostnadene ved koronatestsentrene. Logistikken ved testsentrene endres siden passasjerer ikke forlater testsenteret umiddelbart etter test, men oppholder seg der inntil svaret foreligger. Dette kan utløse behov for endringer i infrastrukturen. Videre vil en større del av informasjonen og oppfølgingen av de positive prøvene falle på testsentrene i stedet for laboratorier og hjemkommuner/oppholdskommuner som i dag. Det samme gjelder MSIS-meldinger. Det er også sannsynlig at det vil gjennomføres en periode med dobbelttesting (både hurtigtest og konvensjonell test) initialt, noe som øker både tids- og ressursbruk per testede passasjer i denne perioden.

Til sammen vil innføringen av hurtigtester dermed kunne utløse både investeringskostnader, samt økte drifts- og lønnskostnader ved koronatestsentrene.

### **Endret driftsmønster ved gjenværende testsentre**

Rapport 139 åpner for at driften ved testsentre ved fergeleier kan vurderes individuelt på bakgrunn av aktuelle passasjertall og reisemønstre. Flere fergeruter har i starten av oktober svært lave passasjertall og noen ruter har endret reisemønster. Ved ruten Oslo-Kiel er driften nå slik at passasjerene som går på i Oslo er på båten under hele reisen, og det slippes ikke på andre i Kiel enn tungtransportsjåfører. I praksis fungerer dette altså i stor grad som et cruise. Man kan argumentere for at disse passasjerene har et like godt tilbud i det ordinære testapparatet.

Etter hvert som det lave passasjerantallet vedvarer over tid kan det tenkes at flere ruter legges ned. Dette er allerede situasjonen ved flyplasser og noen fergeruter. Åpningstidene ved testsentrene kan dermed bli redusert og kostnadene lavere enn estimert.

### **Konklusjon**

Totalkostnadene for 2020 estimeres til 70 663 000 kroner. Anslaget er basert på rapporterte kostnader første uken i september. Usikkerheten forbundet med framskrivningen av disse tallene er hovedsakelig knyttet til elementer som potensielt kan øke kostnadene. Dette, sammen med den generelle usikkerheten i en pandemisituasjon, gjør at Helsedirektoratet anbefaler at det settes av en høyere sum for å dekke kostnadene i 2020.

Helsedirektoratet anbefaler at det settes av 130 000 000 kroner for å dekke kostnadene for etablering og drift av koronatestsentrene i 2020.

## Refusjonstakst for analyse i spesialisthelsetjenesten

Vi antar en enhetspris på 184 kr for analyse i spesialisthelsetjenesten. Dette tilsvarer takst mm6.

Tester per måned	28 464
Pris per analyse	184
Kostnad per måned	5 237 376
<b>Estimert kostnad 2020</b>	<b>23 568 192</b>

Usikkerheten forbundet med framskrivningen av disse tallene er hovedsakelig knyttet til elementer som potensielt kan øke kostnadene. Dette, sammen med den generelle usikkerheten i en pandemisituasjon, gjør at Helsedirektoratet anbefaler at det settes av en høyere sum for å dekke kostnadene i 2020.

Helsedirektoratet anbefaler at det settes av 43 359 000 kroner

## Utgifter over folketrygden til sendeprøver

Vi antar en enhetspris på 60 kr for utgifter til sendeprøver. Dette tilsvarer takst 701a.

Tester per måned	28 464
Pris per test	60
Kostnad per måned	1 707 840
<b>Estimert kostnad 2020</b>	<b>7 685 280</b>

Usikkerheten forbundet med framskrivningen av disse tallene er hovedsakelig knyttet til elementer som potensielt kan øke kostnadene. Dette, sammen med den generelle usikkerheten i en pandemisituasjon, gjør at Helsedirektoratet anbefaler at det settes av en høyere sum for å dekke kostnadene i 2020.

Helsedirektoratet anbefaler at det settes av 14 139 000 kroner